

THE ANGST AUTUMN | DOOR TILO GRASSES

Posted on 14. Oktober 2020

Politici gebruiken naar verluidt toenemende aantallen Covid-19 infecties om nieuwe beperkingen van de vrijheid te rechtvaardigen.

Een commentaar van Tilo Grasses.

Positieve resultaten van tests op het SARS-CoV-2-virus worden door politici en deskundigen nog steeds "infectiecijfers" genoemd. Dit wordt door de woordkeuze vaak gelijkgesteld met ziekten. De media geven dit meestal zonder commentaar door aan de bevolking. Dit houdt de bevolking in spanning en angst tijdens de corona-crisis. De burgers moeten niet twijfelen, maar zich aanpassen, hoe redelijk de nieuwe beperkingen die door de stijgende aantallen worden gerechtvaardigd, ook zijn. Dit is de wens van de machthebbers en de wetenschappers die hen adviseren. Ze profiteren van de herfst met zijn gebruikelijke overdaad aan verkoudheden en infecties in de voortdurende angst en paniekzaaij. Op persconferenties in de afgelopen dagen hebben politici, artsen en virologen zich uitgesproken. De federale minister van Volksgezondheid riep op tot een "karaktertest" van de samenleving. Viroloog Christian Drosten pleitte voor een "kwaliteitscontrole voor uitspraken van wetenschappers". Alleen zijn collega Hendrik Streeck maakt zich zorgen over het "eendimensionale beeld" van de getallen.

In de herfst vallen de bladeren - en elk jaar neemt het aantal koude-infecties door overeenkomstige ziekteverwekkers toe. En dit najaar stijgen de positieve resultaten van de tests op het Sars-Cov-2-virus, die als "infectiecijfers" worden gerapporteerd. Dit jaar wordt het virus voor het eerst intensief geobserveerd en gemonitord.

Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie WHO veroorzaakt dit coronavirus de luchtwegaandoening Covid-19. Daarom werd de Covid-19-pandemie in maart van dit jaar uitgeroepen. Tot nu toe heeft geen enkele ziekteverwekker die een verkoudheid veroorzaakt, waaronder de griep, zoveel aandacht gekregen, ook al heeft het herhaaldelijk tot massale sterfgevallen geleid - om nog maar te zwijgen van andere ziekten en doodsoorzaken.

Wat voor deze tijd van het jaar te verwachten was, leidt tot nieuwe angst en paniekzaaij bij de heersende

politici en toonaangevende media. Als gevolg daarvan wordt het sociale leven weer beperkter, worden de duimschroeven voor de burgers weer stukje bij beetje aangedraaid. De basis hiervoor zijn de dagcijfers van het Robert Koch Instituut (RKI), dat onder leiding staat van dierenarts Lothar Wieler en onder toezicht staat van het Bondsministerie van Volksgezondheid.

Op donderdag verklaarden federaal minister van Volksgezondheid Jens Spahn (CDU) en Wieler tijdens een persconferentie met wetenschappers en artsen hoe bezorgd ze zijn over de stijgende cijfers. De RKI-directeur noemde de positieve testresultaten "casusnummers". Op die dag meldde het instituut voor het eerst sinds het voorjaar meer dan 4.000 infecties met sars-cov 2.

Verkort beeld

Spahn gaf "bij deze mijlpaal van de pandemie" toe dat de sterftecijfers "in verband met Covid-19" en de met de intensive care geneeskunde behandelde gevallen "nog steeds relatief laag" waren. Ook het gezondheidssysteem zou hier heel goed mee om kunnen gaan. In april nog had hij gewaarschuwd voor een "storm" op de intensive care afdelingen van de ziekenhuizen - Wieler vreesde toen voor "Italiaanse omstandigheden".

Tijdens de persconferentie verkortte de minister de feiten met betrekking tot de jongeren die steeds vaker positief testen: "Een coronabesmetting is en blijft een ernstige ziekte. Hij zei dat dit vooral geldt voor oudere mensen, maar jongere mensen moeten zichzelf niet als "onkwetsbaar" beschouwen als ze reizen en feesten. Zelfs bij het RKI kan nog steeds worden gelezen dat het virus bij de meeste getroffen mensen een milde ziekte veroorzaakt, zoals alle coronavirussen.

Tal van wetenschappers en artsen hebben er al lang op gewezen dat een infectie niet hetzelfde is als een ziekte.

De minister lijkt zich hier echter weinig van aan te trekken. Met betrekking tot de situatie in Berlijn sprak hij over een "zorgeloze en soms onwetende omgang met de pandemie". Hij heeft de verscherpte

maatregelen van de Berlijnse Senaat dan ook "uitdrukkelijk" toegejuicht. Slechts "een paar" zouden de meerderheid in gevaar brengen, zei Spahn, die de meerderheid prees voor haar gehoorzaamheid.

Verkeerde test

Deze pandemie is een "karaktertest" voor de samenleving, vindt de minister, die samen moet worden doorstaan. Daarom, zei hij, moet iedereen voor zichzelf beslissen of hij of zij feestjes en reizen wil opgeven. En hij beweerde dat het niet alleen gebaseerd moet zijn op dwang, maar op de "acceptatie van de burgers" voor de voorgeschreven maatregelen.

Wieler begon zijn verklaringen op de persconferentie met het totale aantal mensen dat tot op heden als besmet is gemeld en sprak over meer dan 310.000 "gemelde gevallen". Volgens de RKI-directeur zijn er weer meer Covid-19 patiënten in ziekenhuizen en intensive care-afdelingen. "Het is mogelijk dat we meer dan 10.000 nieuwe gevallen per dag zien," schatte hij. "Het is mogelijk dat het virus zich ongecontroleerd verspreidt.

Later, toen een journalist van ZDF, van alle mensen, wilde weten waarom de zogenaamde infectiecijfers altijd op de voorgrond staan, waren de RKI-directeur en Spahn het erover eens dat dit helemaal niet gebeurde. De overige gegevens tot aan de overlijdenscijfers werden altijd vermeld en waren te vinden bij het RKI.

Het is immers de berichtgeving die verantwoordelijk is voor de eenzijdige indruk, beweerde twee van de belangrijkste trefwoorden voor de media. "We zouden het zeer op prijs stellen als ze het vanavond weer zouden voorbereiden", ging Spahn verder in de richting van ZDF.

Lichte afwijking

Andreas Gassen, voorzitter van het bestuur van de Nationale Vereniging van Wettelijke Zorgverzekeringsartsen (KBV), week tijdens de federale persconferentie licht af van de algemene uniforme teneur op het podium. Susanne Herold, infectiologe aan de Justus Liebig Universiteit Giessen, en Martin Kriegel van de Technische Universiteit (TU) Berlijn hadden hier al eerder mee ingestemd.

Gassen ziet het gezondheidssysteem momenteel "ver weg" van overbelasting. Zelfs in het "huwelijk van de pandemie", zei hij, was er niet zoiets. 19 van de 20 (95 procent) Covid-19 patiënten worden momenteel als poliklinisch behandeld, zei hij.

Het hoofd van de KBV wees erop dat momenteel iets meer dan een miljoen mensen per week worden getest voor Sars-Cov 2. Dat is drie tot vier keer zoveel als tijdens de piekfase van de pandemie in het voorjaar. "Het is niet verrassend dat het positieve percentage veel lager is," zei Gassen, die het cijfer op 1,5 tot 1,6 procent zette.

Gassen gaf als boodschap:

"We hoeven niet bang te zijn, we zijn goed voorbereid."

Hij zei echter dat dit "niet vanzelfsprekend" was en dat alle burgers zich daarom "rationeel" moesten gedragen. Hij voegde eraan toe dat de maatregelen die de samenleving beperken een "innerlijke logica" moeten hebben. Anders zouden ze niet worden gevolgd, wat hij voor sommige maatregelen "begrijpelijk" achtte.

Waarnemend burgemeester

De Berlijnse Senaat had woensdag een voorbeeld gesteld: Vanwege de stijgende aantallen heeft zij besloten om vanaf 23.00 uur een avondklok in te stellen voor gastronomische bedrijven en winkels en om nieuwe contactbeperkingen in te voeren. Een van de redenen die hiervoor worden gegeven is dat mensen zich niet houden aan contactbeperkingen als ze alcohol drinken.

Gevraagd naar concrete gegevens en feiten als basis voor deze maatregelen, legde de Berlijnse regerende burgemeester Michael Müller (SPD) op vrijdag tijdens een persconferentie uit dat bekend was in welke leeftijdsgroepen de cijfers stegen. Hij zei dat het vooral de 20- tot 40-jarigen waren die werden getroffen, zoals blijkt uit de testseries en informatie uit de dokterspraktijken.

Het was alleen nodig om "één en één bij elkaar op te tellen", zei Mueller, die wees op de plaats waar deze

bevolkingsgroep in hun vrije tijd samenkwam. "Het is een zeer mobiele groep en is goed op weg in de stad", was hij het eens met de propaganda tegen feesten in parken en tegen privéfeesten als vermeende besmettingshaarden. Infecties zijn ook mogelijk in het openbaar vervoer en in gezinnen, "maar je kunt nu al zien wie er vooral onderweg is waar".

De viroloog Hendrik Streeck uit Bonn was donderdag verbaasd over de nieuwe Berlijnse maatregelen. Tijdens een videopersconferentie met leden van de Vereniging voor Buitenlandse Pers in Duitsland (VAP) zei hij

"Puur wetenschappelijk gezien is het voor mij helemaal niet bewezen dat er meer transmissies zijn als mensen alcohol hebben gedronken. Ik ken geen enkele studie die dit heeft aangetoond."

Aan de andere kant zou het het tegenovergestelde effect kunnen hebben, namelijk het doden van virussen door het drinken van alcohol. Er is tenminste wetenschappelijk bewijs dat alcoholgebruik niet bijdraagt aan een verhoogde infectie, aldus Streeck. Als wetenschapper was hij daarom van mening dat de huidige maatregelen in de hoofdstad en soortgelijke maatregelen in andere steden niet proportioneel waren.

Eendimensionaal beeld

Eerder was de viroloog niet verbaasd dat in het najaar de zogenaamde infectieaantallen toenemen. Hij zei echter dat dit reden tot bezorgdheid was "omdat we het op een zeer eendimensionale manier bekijken".

Streeck wees erop dat de huidige cijfers niet vergelijkbaar zijn met die van maart en april. Op dat moment waren er de hoogste gerapporteerde cijfers van infecties tot behandelingen en sterfgevallen tot nu toe. Echter, zes maanden geleden was slechts een kwart van de mensen getest in vergelijking met de huidige situatie, zei de viroloog. Er is echter een toename van positieve testresultaten, die niet kan worden verklaard door het hogere aantal tests alleen, voegde hij eraan toe.

De zogenaamde infectiecijfers mogen echter niet de enige factor zijn die in aanmerking moet worden genomen. Om beter te begrijpen en te beoordelen wat er gebeurt, moet ook rekening worden gehouden met de factoren testcijfers, ziekenhuisopnames en bezette bedden op de intensive care. Zij moeten worden

opgenomen in de drempelwaarden die opnieuw aanleiding geven tot strengere maatregelen. Deze waarden moeten niet alleen gebaseerd zijn op het aantal mensen dat als besmet is gerapporteerd per 100.000 inwoners, zoals nu het geval is, eiste Streeck.

Hij vindt het "Berlijnse verkeerslicht", dat nog steeds de zogenaamde R-waarde bevat, "geen goed model". Streeck zou graag een "Corona verkeerslicht" zien waarin de vier genoemde factoren zijn verwerkt. Op de vraag of de politiek, de media en de maatschappij te veel naar de virologen in de coronacrisis luisterde, zei de directeur van het Instituut voor Virologie van het Universitair Ziekenhuis in Bonn:

"Vooral in het schooldebat wees ik erop dat de virologen het antwoord niet hebben."

In het debat over kinderen en onderwijsinstellingen had hij gepleit voor het opnemen van sociologen, psychologen, pedagogen en hygiënist. Het gaat altijd om de effecten van maatregelen zoals verplichte maskers. "Dit moet een breed debat worden," eiste Streeck. Politici moeten de pandemie op een sociaal holistische manier aanpakken met de hulp van een grotere groep deskundigen. Alle aspecten moeten worden onderzocht: "Iedereen heeft maar een beperkte horizon om te spreken."

Duidelijke tegenstrijdigheid

De viroloog uit Bonn weerlegde de uitspraken van Spahn en Wieler dat alleen al de voorgeschreven maatregelen en beperkingen de Covid-19-nummers in de zomer laag hebben gehouden. Tijdens de zomermaanden, aldus Streeck, zijn er steeds minder verkoudheden en luchtwegaandoeningen die door virussen worden veroorzaakt. Maar er zijn verschillende factoren die dit veroorzaken, zoals een verblijf buiten en in de zon, droge lucht en vitamine D dankzij het zonlicht. "Ik denk dat de zomer een sterke invloed heeft gehad," vat hij samen. Hij beschouwt het seizoen als een "beslissende factor".

Streeck beschreef de vraag of de positieve PCR-testresultaten echt "infectienummers" of "casusnummers" kunnen worden genoemd als "moeilijk". Hij kon geen antwoord geven op de vraag "wanneer een infectie een infectie is", gaf hij toe. Maar virussen konden alleen worden gedetecteerd als ze zich hadden

vermenigvuldigd in het keelslijmvlies van de getroffen persoon. Hij definieerde dit voor zichzelf als een infectie. "Maar of de infectie relevant is, dat is een andere vraag."

De viroloog uit Bonn had eerder in verschillende interviews en lezingen zijn bezorgdheid geuit over het feit dat er in Duitsland "te veel angst" bestond in verband met de pandemie. Dergelijke geluiden werden vrijdag niet gehoord toen de federale persconferentie over de situatie van Covid 19 in de grote steden ging. De Charité-viroloog Christian Drosten verscheen op de conferentie samen met de Berlijnse burgemeester Müller en drie artsen uit Berlijn en Frankfurt/Main.

Voor Drosten zijn vroegere en huidige maatregelen en beperkingen "niet in het geding", zo stelde hij eerder in een interview met Zeit online. Er was weinig nieuws te melden over de pandemie, vertelde hij aan journalisten op de federale persconferentie. Hij verwees onder andere naar het stabiele sterftecijfer van ongeveer één procent, vooral onder zeer oude patiënten.

Nieuw voorstel

Drosten vroeg zich de afgelopen weken af of Covid-19 nog wel zo gevaarlijk was als in het begin. "Er zijn gewoon een heleboel dingen aan de hand op dit moment," beweerde hij. Hij voegde eraan toe dat de geïnformeerdheid van de bevolking de doorslaggevende factor is, omdat de mensen moeten begrijpen wat ze moeten doen. Het is belangrijk "dat iedereen die dit kan doen, helpt om de bevolking goed te informeren".

Het is belangrijk "wanneer er stemmen opduiken die misschien valse informatie verspreiden" om ze in vraag te stellen en te weerleggen. De Berlijnse viroloog riep zelfs op tot "kwaliteitscontrole van uitspraken van wetenschappers in het openbaar". Hij ziet dit ook als noodzakelijk voor andere onderwerpen zoals klimaatverandering. Wetenschappers moeten in interviews met de media altijd een lijst met literatuur over hun bronnen geven, suggereerde Drosten onder andere.

Hij beschouwt de gerapporteerde infectiecijfers als doorslaggevend, zei hij in antwoord op een vraag over dit onderwerp. Hij zei dat zij de parameters van de pandemie waren die het snelst beschikbaar waren,

hoewel pas na een week. De tijdsvertraging was nog groter voor de andere factoren, waaronder Streeck en andere.

Mogelijke lockdown 2

De viroloog hoopt dat een tweede lockdown niet hoeft te worden beslist. Maar zo'n maatregel zou altijd "meedenken" door politici bij de aanpak van de pandemie, zei de Berlijnse regerende burgemeester Müller op vrijdag. Het is de taak van de politiek om alle varianten door te denken, legde hij uit.

Müller weersprak dus al diegenen die beweren dat een tweede lockdown helemaal niet aan de orde is. De verdere ontwikkeling was beslissend, benadrukte de Berlijnse regeringsleider voordat hij in een videoconferentie andere burgemeesters van grote steden en kanselier Angela Merkel ontmoette.

Over bladeren gesproken: Drostén wil dat de "denkende burgers" in de herfst de pagina's van een "cluster-contactdagboek" vullen. Dit moet hen in staat stellen om aan de volksgezondheidsdienst te bewijzen met wie zij precies in contact zijn geweest en wanneer in het geval van een infectie. "Als je dit opschrijft, kan je misschien ook antwoorden waar je zeven tot tien dagen geleden besmet was." Zijn suggestie was gebaseerd op wetenschappelijk bewijs, beweerde de bezorgde viroloog.

Tilo Gräser, geboren in 1965, is Rubicon-editor. Daarvoor werkte hij als correspondent voor RIA Novosti Duitsland/Spoetniknieuws. De afgestudeerde journalist heeft al voor verschillende media en als persvoorlichter gewerkt. Zijn focus ligt op politiek, sociale zaken en geschiedenis.

+++

Dit artikel verscheen voor het eerst op 10 oktober 2020 in [Rubikon](#)

+++

Opmerking bij het Rubikon-artikel: De volgende tekst verscheen voor het eerst in "Rubikon - Magazin für die kritische Masse", in wiens adviesraad Daniele Ganser en Rainer Mausfeld o.a. actief zijn. Aangezien de publicatie onder een vrije licentie (Creative Commons) plaatsvond, neemt KenFM deze

tekst over voor secundair gebruik en wijst er expliciet op dat het Rubicon ook afhankelijk is van donaties en ondersteuning nodig heeft. We hebben veel alternatieve media nodig!

+++

Met dank aan de auteur voor het recht om het artikel te publiceren.

+++

Foto bron: breng08 / shutterstock

+++

KenFM streeft naar een breed spectrum aan meningen. Opiniëartikelen en gastbijdragen hoeven niet de mening van de redactie te weerspiegelen.

+++

Vind je ons programma leuk? Informatie over verdere ondersteuningsmogelijkheden vindt u hier:

<https://kenfm.de/support/kenfm-unterstuetzen/>

+++

Nu kunt u ons ook ondersteunen met Bitcoins.

BitCoin-adres: 18FpEnH1Dh83GXXGpRNqSoW5TL1z1PZgZK